

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2017 ROK

I. WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest aktem prawnym stanowiącym, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. W tym obszarze ustawa łączy się z zapisami ustawy o zapobieganiu narkomanii oraz z uchwaloną 29 lipca 2005 r. ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która wyraźnie definiuje przemoc w rodzinie jako przestępstwo i wyznacza kierunki zwalczania patologii.

Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencję wzrostową. Nadużywanie alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, także społeczne, takie jak: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Zjawiska alkoholizmu i narkomanii budzą duże emocje opinii publicznej.

Gmina Lubraniec realizuje zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w oparciu o uchwalany corocznie Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zwany dalej „Programem”. Program ten poprzez realizację określonych w nim celów wychodzi naprzeciw najbardziej istotnym problemom społeczności lokalnej w obszarze profilaktyki uzależnień związanych z nadużywaniem alkoholu oraz zażywaniem narkotyków.

Celem Programu jest minimalizacja szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowi spis działań będących jednocześnie zadaniami własnymi gminy w obszarze zagadnień społecznych, które będą realizowane w 2016 roku. Do tych zadań należy podjęcie takich środków zaradczych oraz naprawczych, które minimalizowałyby skutki, a przede wszystkim zapobiegałyby alkoholizmowi i narkomanii na terenie gminy.

Europejski Plan Działań wobec szkód spowodowanych konsumpcją alkoholu podkreśla wyraźnie, że podejmowanie możliwie jak największej liczby działań powinno odbywać się na szczeblu lokalnym. Wszelkie działania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii mają nie tylko umocowanie ustawowe, ale przede wszystkim stanowią świadome działanie samorządu na rzecz dobra społeczności lokalnej.

Integralną częścią Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii jest diagnoza lokalnych problemów, dająca podstawową orientację w zakresie potrzeb i problemów, jakie rzeczywiście występują w gminie, co z kolei sprawia, że przygotowany do realizacji program jest adekwatny do warunków lokalnej rzeczywistości, w jakiej żyją mieszkańcy gminy Lubraniec.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

Gmina Lubraniec położona jest w południowej części województwa kujawsko - pomorskiego, w powiecie włocławskim. Jest jedną z 5-ciu gmin w powiecie o statusie miejsko - wiejskim. Według danych uzyskanych w listopadzie br. Gmina Lubraniec liczyła 9.771 mieszkańców (w 2015 r. 9.951 osób), z tego 3.083 zamieszkuje w mieście, a 6.688 osób na wsi.

Na terenie gminy funkcjonuje 6 placówek oświatowych tj. Zespół Szkół w Lubrańcu, Zespół Szkół w Kłobi, Publiczne Gimnazjum w Siemnowku, Publiczna Szkoła Podstawowa w Sarnowie i Zgłowiączce, Przedszkole Samorządowe w Lubrańcu oraz dwie szkoły ponad gimnazjalne.

Przyjmuje się na podstawie wywiadu, że pierwszy kontakt z alkoholem - najczęściej piwem oraz paleniem papierosów mają dzieci z klas starszych szkół podstawowych, a z narkotykami dzieci z gimnazjum oraz szkół ponad gimnazjalnych.

W roku 2016 nie odnotowano żadnych zgłoszeń osób uzależnionych od narkotyków.

Z danych otrzymanych z Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku wynika, że na dzień 31 października 2016 r. z gminy Lubraniec zarejestrowanych było 811 bezrobotnych z tego:

- 258 osób to mieszkańcy miasta, w tym: 142 kobiet i 116 mężczyzn,
- 553 osób to mieszkańcy wsi, w tym: 297 kobiet i 256 mężczyzn.

Prawo do zasiłku posiadało 90 osób, z tego:

- 59 osób na wsi, w tym: 22 kobiet i 37 mężczyzn,
- 31 osób w mieście, w tym: 12 kobiet i 19 mężczyzn.

W porównaniu do roku ubiegłego (839 bezrobotnych) liczba osób bezrobotnych zmieniła się, w mieście liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 4 osoby, a na wsi liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 24 osoby.

Bezrobocie jako problem społeczny, jest powszechnie uznawane za główną przyczynę ubożenia społeczeństwa, a zarazem prowadzi do nadużywania alkoholu i narkotyków.

W roku 2016 pomocą społeczną objęto 58 rodzin, w porównaniu do roku ubiegłego ilość rodzin objętych opieką zwiększyła się o 1 rodzinę.

Z powodu uzależnienia od alkoholu (co najmniej jednego członka rodziny) pomocą objęto 58 rodzin: zasiłki stałe otrzymało 15 osób, zasiłki jednorazowe celowe otrzymało 60 osób, zasiłki okresowe otrzymało 44 osoby i pomoc socjalną otrzymało 58 osób.

Na terenie gminy i miasta znajdują się 32 punkty ze sprzedażą napojów alkoholowych, z tego:

- 29 punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych z przeznaczeniem do spożycia poza miejscem sprzedaży,
- 3 punkty ze sprzedażą napojów alkoholowych z przeznaczeniem do spożycia w miejscu sprzedaży.

W porównaniu do 2015 roku liczba ta zmniejszyła się o 4 punkty.

Na jeden punkt przypada 305 mieszkańców naszej gminy (w 2015 roku przypadało 276 mieszkańców).

Do listopada 2016 r. wydano ogółem 40 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym do spożycia poza miejscem sprzedaży 36 zezwoleń i 4 zezwolenia do spożycia w miejscu sprzedaży.

Na imprezy organizowane na terenie gminy wydano ogółem 20 jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz na piwo, z tego:

- 15 zezwoleń jednostkom ochotniczych straży pożarnych,
- 5 zezwoleń przedsiębiorcom.

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydano zgodnie z limitami ustalonymi przez radę miejską.

W ramach współpracy policja prowadzi systematyczne kontrole placówek handlowych ze sprzedażą napojów alkoholowych znajdujących się na terenie gminy. W okresie od 01.01.2016 roku do 30 listopada 2016 roku funkcjonariusze Posterunku Policji w Brześciu

Kujawskim przeprowadzili ogółem 392 kontrole placówek handlowych ze sprzedażą napojów alkoholowych, z tego: 191 w mieście i 201 na wsi. Nie ujawniono przypadków oraz nie odnotowano, aby w sklepie prowadzona była sprzedaż alkoholu bez wymaganego zezwolenia lub niezgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Dane otrzymane z policji wskazują, że w okresie od 01 stycznia do 30 listopada 2016 roku w związku z nadużywaniem alkoholu policja odnotowała 50 interwencji domowych (w 2015 roku odnotowano 42 interwencji). Prowadzono 18 postępowań pn. „Niebieska Karta”. Przeprowadzono 5 postępowań przygotowawczych z art. 207 § 1 kk - znęcania się nad rodziną. Ujawniono 5 przypadków naruszenia zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych. Wystąpiono z 10 wnioskami do Prokuratury Rejonowej we Włocławku o zastosowanie leczenia odwykowego w przypadku mieszkańców gminy Lubraniec (w 2015 r. było 9 osób). Ponadto 33 osoby umieszczono w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych celem wytrzeźwienia. Natomiast 16 osób odwieziono do miejsca zamieszkania i przekazano rodzinie.

Działająca Miejsko - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do 30.11.2016 roku odbyła 7 posiedzeń podczas, których opiniowane były wnioski przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Do dnia 30 listopada br. komisja ogółem wydała 52 pozytywne opinie odnośnie lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Efektywną formą pomocy dzieciom i młodzieży z rodzin dotkniętych uzależnieniom jest w ramach współpracy ze szkołami, stowarzyszeniami, Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Kultury, organizacja wypoczynku letniego w formie wycieczek, Dnia Dziecka, Mikołajków z upominkami. Również w tym roku w szkołach na terenie gminy realizowane były programy i warsztaty profilaktyczne, spektakle, konkursy, w których uczestniczyły dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych, dotkniętych problemem uzależnień oraz prowadzone były zajęcia wychowawczo - profilaktyczne dla pozostałych dzieci i młodzieży, aby nie popadły w problemy i zagrożenia związane z alkoholizmem, narkomanią, przemocą i agresją.

W celu urozmaicenia mieszkańcom gminy spędzania wolnego czasu, doposażono w nowy sprzęt istniejące place zabaw dla dzieci.

W zakresie profilaktyki dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz pracę z dziećmi i młodzieżą z rodzin patologicznych zajmuje się także Klub Abstynenta „Nadzieja”, który liczy 29 członków, w tym: grupa AA, Krucjata Wyzwolenia Człowieka, sekcja brydża, sekcja szachów oraz świetlica i punkt porad terapeutycznych. Zatrudnieni w klubie terapeuci prowadzą z dziećmi i młodzieżą w placówkach oświatowych oraz podczas letniego wypoczynku pogadanki na temat uzależnień.

W każdy piątek z porad terapeutycznych skorzystało średnio 9 osób, co daje około 321 porad w okresie 01.01. - 31.10.2016 r.). Większość osób uczestniczących to osoby uzależnione, ale z pomocy korzysta też rodzina osób uzależnionych. W punkcie prowadzone są rozmowy interwencyjne, informujące w sprawie dalszego leczenia oraz wspierające. Prowadzona jest też współpraca z kuratorami sądowymi co owocuje skutecznością podjętych działań. W tym roku kilka osób ukończyło stacjonarną terapię i kontynuują spotkania terapeutyczne w punkcie. Dla osób uzależnionych i współuzależnionych klub organizuje wyjazdy na spotkania trzeźwościowe i mitingi. W klubie funkcjonuje świetlica profilaktyczno - wychowawcza dla dzieci z rodzin z problemem uzależnienia, skupiająca 31 dzieci. Świetlica wyposażona jest w 3 komputery z dostępem do internetu, które są pomocne w pracy dydaktycznej. Dla dzieci organizowane są zajęcia terapeutyczne z zagadnień uzależnień, patologii w rodzinie oraz wyjazdy do Ośrodków Terapeutycznych. Organizowane są Dzień Dziecka i tzw. „ Mikołajki ” z upominkami.

III. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

Na 2017 rok przyjmuje się do realizacji następujące działania:

1. dofinansowanie stowarzyszeń, organizacji lub instytucji wyłonionych w drodze konkursu realizujące swoje działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanią poprzez:
 - prowadzenie świetlicy profilaktyczno – wychowawczej,
 - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i terapeutycznej w szczególności dla dzieci i młodzieży i osób dorosłych oraz ich rodzin,
 - udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania pomocy psychologicznej i prawnej,
 - oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu i narkotyków oraz zapobieganie nowych zagrożeń poprzez działania informacyjne, rozmowy, spotkania, odczyty, prelekcje, telefon zaufania itp., organizowanie imprez abstynenckich,
2. zorganizowanie lub dofinansowanie wypoczynku letniego lub zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin uzależnionych (kolonie, wycieczki, biwaki, obozy, zimowiska, rajdy rowerowe, itp.),
3. zorganizowanie lub dofinansowanie programów o tematyce uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu gminy, dla osób zajmujących się problemami uzależnień oraz zorganizowanie lub dofinansowanie imprez okolicznościowych, konkursów, plebiscytów, spektakli, i itp. związanych z profilaktyką,
4. zakup wydawnictw, czasopism, plakatów, ulotek, broszur, itp. propagujących szkodliwość uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz innych uzależnień,
5. podejmowanie innych działań umożliwiających zagospodarowanie wolnego czasu, zdrowego stylu życia wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym dofinansowanie zakupu sprzętu rekreacyjnego - rehabilitacyjnego na wyposażenie placów zabaw dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz koszty związane z przygotowaniem nowych miejsc rekreacyjnych dla dzieci,
6. współpraca z Klubem Abstynenta „Nadzieja” działającym w Lubrańcu.
7. współpraca z Pełnomocnikiem Wojewody ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień,
8. współpraca z Miejsko - Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Miejsko – Gminną Biblioteką Publiczną, Lubrańskim Centrum Dziedzictwa Kulturowego, z jednostkami oświaty, klubami sportowymi działającymi na terenie gminy, Kuratorem Sądowym, policją, sołtysami, jednostkami OSP, zespołem interdyscyplinarnym,
9. prowadzenie rozmów interwencyjno - motywacyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu oraz ich rodzinami,
10. współpraca z poradniami odwykowymi w zakresie kierowania osób, które dobrowolnie podejmują leczenie odwykowe,
11. kierowanie wniosków do sądu o zastosowanie przymusowego leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu,
12. dodatkowym wymogiem przed wydaniem zezwolenia (z wyjątkiem jednorazowego) jest zasięgnięcie opinii rady osiedlowej i organu wykonawczego jednostki pomocniczej.

IV. WYNAGRODZENIE CZŁONKÓW MIEJSKO - GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za udział w posiedzeniu komisji ustala się wynagrodzenie w wysokości:
 - 1) dla przewodniczącego komisji i zastępcy przewodniczącego oraz sekretarza - 9% minimalnego wynagrodzenia za pracę,
 - 2) dla pozostałych członków komisji - 7% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

**Preliminarz wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok**

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Kwota w zł.</i>
1.	Dofinansowanie stowarzyszeń, organizacji lub instytucji wyłonionych w drodze konkursu realizujące swoje działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii poprzez: - prowadzenie świetlicy profilaktyczno – wychowawczej, - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i terapeutycznej w szczególności dla dzieci i młodzieży i osób dorosłych oraz ich rodzin, - udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania pomocy psychologicznej i prawnej, - oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu i narkotyków oraz zapobieganie nowych zagrożeń poprzez działania informacyjne, rozmowy, spotkania, odczyty, prelekcje, telefon zaufania itp., organizowanie imprez abstynenckich.	69.300,00
2.	Zorganizowanie lub dofinansowanie wypoczynku letniego lub zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin uzależnionych (<i>kolonie, wycieczki, obozy, biwaki, zimowiska, rajdy rowerowe, itp.</i>)	20.000,00
3.	Zorganizowanie lub dofinansowanie programów o tematyce uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu gminy, dla osób zajmujących się problemami uzależnień oraz zorganizowanie lub dofinansowanie imprez okolicznościowych, konkursów, plebiscytów, spektakli, i itp. związanych z profilaktyką, a także zakup wydawnictw, czasopism, plakatów, ulotek, broszur, i itp. propagujących szkodliwość uzależnienia od alkoholu i narkomanii oraz innych uzależnień.	17.500,00
4.	Wynagrodzenie i pochodne dla członków komisji.	16.000,00
5.	Dofinansowanie zakupu sprzętu rekreacyjnego - rehabilitacyjnego na wyposażenie placów zabaw dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz koszty związane z przygotowaniem nowych miejsc rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych w celu zagospodarowania wolnego czasu, zdrowego stylu życia, koszty związane z doposażeniem miejsc stanowiących formę alternatywnego spędzenia wolnego czasu, koszty związane z nadzorem i kontrolą punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Lubraniec.	25.200,00
6.	Ogrzewanie lokalu przeznaczonego do prowadzenia działalności związanej z profilaktyką uzależnień.	6.000,00
7.	Różne opłaty i składki (w tym koszty związane z opłatami za badanie i sporządzenie opinii sądowo-psychologicznej osób kierowanych na przymusowe leczenie w placówkach odwykowych.	1000,00
Ogółem wydatki		155.000,00

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Lubrańcu
Piotr Sławianowski
Piotr Sławianowski